

- 10 A quo olim annus apud Hispanos incipiebat.
- 11 Hodie omnes eodem modo annos Christi computant.
- 12 Anni Christi numerantur ab anno trigesimo Erae Caesaris.
- 13 De verbo Era.
- 14 Era Christi quando in Hispania recepta est.
- 15 De computatione anni quoad fructuum divisionem, remissive.
- 16 Indictio, unde dicta. & quod annis constet.
- 17 Quando cepit usus indictiois, ad temporis computationem.
- 18 Triplex indictiois usus.
- 19 Quae desiderantur in instrumenti confectioe regulariter ut valeat, remissive.

DE Chronologia, sive ratione temporum, tractant Genebrand in *chronographia*, Jacob. Gualter in *tabula chronograph.* Parlador. *rer. quotidian.* l. 2. c. 20. a. n. 1. Philipp. Bergomas, in *supplement. chron.* l. 8. Cevall. in *prae. 2. tom. 4. n. 21.* Vener. in *enchiridio tempor.* Barboi. in *collectan. ad c. inter dilectos*, n. 28. de *fid. instrum.* Petr. Mexia in *Sylva*, part. 3. c. 2. Marian. in *chronic. Hispan.* l. 3. c. 24. Gregor. Lop. in *proem. Partitar. gloss. 23. cum sequentib.* Dionysi Petavius, in *rationario tempor.* Onufrius in *fastis*, Caecilius Rhodiginus lib. 10. c. 2. de *Era*, Ant. Gom. in *chronic. canon. & fastis*.

Docet, quomodo Graeci, Arabes, Turcae, Judaei, & Aegyptii suos annos computabant, & a quo anni nostri tempore incipiebant, Petavius, lib. 1. c. 5. 6.

Ad Num. 1.

3 Graecorum Olympiades, secundum computationem Petavii (quem sumus sequuturi, quoniam sedulus temporum ratione observat) initium habuerunt anno ab Orbe condito 3208. tempore aetivo sub ipsum solstitium singulae quadriennium continebant, & unusquisque annus constabat eisdem ferè diebus, ac nostris; dictae sunt ita ab Olympicis ludis, quos celeberrime peragi instituit Hercules in Jovis honore juxta Olympiam urbem in Peloponensi regione, & a loco, ubi celebrabantur, nomen acceperunt; ac quoniam quinto quoque anno ineunte repetebantur, tempus illud, quod inter utraque ludorem celebratam labebatur, *Olympias* fuit vocatum; & a quo hi ludi inventi aut instaurati sunt, ceperunt Graeci temporum rationem computare, Petavi. d. l. 1. c. cap. 10. & lib. 3. c. 7. & de *doctrin. tempor.* l. 9. c. 37. *consequent.* Gualter *Quarto secul.* pag. 277. ubi docet, eam computandi consuetudinem a Constantino Magno sublatam fuisse anno Christi 312, quo *indictionum* supputationem introduxit.

4 Hebraei tempora computabant a diluvio universalis, Gregor. Lop. *supr. gloss.* 14. Joan. de Platea in *rubric. C. de indict.* l. 10. Quod accidit post Mundi creationem anno 1656. mense secundo, die decimo septimo, quo primum pluere coepit, nec cessatum est usque ad totius Orbis inundationem, Genes. c. 7. Petavi. in *ration. lib. 2. c. 2. vers. Ultim.* Greg. Lop. *dict. gloss.* 23. Ant. Conti. in *chronic.* Qui quidem dies responderet vigesimo quinto nostri Novembris, inundatioque duravit usque ad diem quintum, Decembris anni sequentis, quo Noë cum suis prodiit ex Arca, Petavi. *ubi proximè.*

6 *sexta Olympiadis*, hoc est, vigesimo tertio anno post Olympiadum initium, die vigesima prima Aprilis, qua primus lapis ad aedificandam eam jactus est, Consules vero creati sunt anno ducentesimo quinto ab Urbe condita: Petavi. in *rationar.* l. 4.

c. 5. in princip. a fine Ant. Cont. in *fastis* Tuno anno discrepat, ubi asserit anno 244. fuisse creatos primos Consules. Luc. Jun. Brut. & Luc. Tarquini. Collatin. Lucretiae maritum.

Annum, quo utimur, duodecim mensium constantem 365. diebus & sex horis Julius Caesar invenit anno ab Urbe condita 709. & ab eo Julianus nuncupatur ad differentiam anni tropici, in quo cursus Solis exactè observatur, & lunaris quibus non omnino adaequatur, sed aliquantulum excedit, Petavi. d. l. 1. 2. & lib. 5. c. 18. *vers. Anno itaque.*

Aliis opinionibus omissis, Christus Dominus natus est anno 3984. a creatione Orbis ab Olympiadum inventionem 777. ab Urbe condita 754. a tempore Julii Caesaris 46. Petavi. in *ration. l. 2. c. 10. in fine*, & lib. 6. c. 1. *Consulib. C. Caes. Octavian. Aug. & Marc. Plant. Silvano; Ant. Cont. sup.*

Apud Hispanos post relictam Caesaris Erae, annus inchoabatur a die ipso Dominicae Nativitatis, quae ut relinqueretur, constitutum esse à Rege Joanne I. anno Christi 1383. Molin. de *primogen. lib. 3. c. 11. n. 18.* Vener. *sup. in princip.* Greg. Lop. in *l. 5. 4. gloss. 3. tit. 18. p. 3.* Parlador. *rer. quotidianar. dict. c. 20. n. 3. cum seqq.* Escob. *rationin. in lib. 2. comput. 21.* Sed jam annus incipit à Kalend. s. Januarii ut etiam quondam observabatur ante dictam constitutionem Regis Joannis; cum tempora juxta Erae Caesaris computabantur ab Hispanis, nam anni Juliani prima die Januarii inchoantur, Petavi. d. lib. 5. c. 18. *in fine.*

Ad Num. 2.

Hoc dubium hodie cessat, siquidem annos Christi omnes eodem modo computamus, atque ita à Kalendis Januarii anni currentis usque ad ultimum diem Decembris inclusive nullus negat, esse annum Christi 1658. Petavi. d. lib. 1. c. 4. *vers. in Era Christiana.*

Ad Num. 3.

Inter omnes convenit, annos Christi coepisse numerari post trigesimum octavum Erae Caesaris, ut testantur, quos laudavimus nuper n. 10. Ideo autem Hispani ab eo tempore *Eram* Caesaris receperunt, & non antea, quoniam tunc à Senatu sunt confirmata facta ab Augusto, maxime Imperii divisio cum Antonio conventa, Petavi. *dict. c. 18. in fine.*

De verbo, *Era*, varia dixerunt Parlador. Escob. 13. Petr. Mexia, Greg. Lop. *ubi sub.* Hieronym. in *commentar. de las Republicas* p. 2. lib. 9. c. 6. Sed illud magis placet, quod D. Covarr. in *presenti* tradit ultimo, & sequitur, ac explicat apertius Marian. d. c. 24. nempe *Era* à Latinis usurpati pro pecuniae, temporis, aut alterius cujusque rei computatione, aut numero, à quibus Hispani verbum illud acceperunt ad rationem temporum demonstrandam; atque ita idem est dicere, est dicere, anno millesimo *Erae Caesaris* ac, *hic est annus millesimus secundum computationem, quae habuit initium à tempore Caesaris; sic in proemio Partitarum.* col. 4. Rex Alphonsus loquitur, ibi: *Que començo, quando andava la Era de Adan en 5021. annos Hebraicos.* Hoc est, *Quando conforme à la quinta del tiempo de Adan, era el anno de 5021. segun les Hebreos.* Ubi ipse Mariana advertit; verbum, *Era*, sine diptongo scribendum, quia non ab *ere* originem ducit.

Meminimus supra hujus constitutionis Regis Joannis Primi, de qua omnes Hispani DD. allegati, & Mariana l. 18. c. 6. Sed antea Aragoniae regnum *Eram Christi* admiserat anno 1358. jussu Regis Petri quarti, qui *Ceremoniosus* cognominabatur, Marian. l. 17. c. 2. Tandem Portugalliae Rex Joannes Primus

AD CAPUT XIII.

De Oratione indefinita, & utrum equipolentat universalis.

SUMMARIUM.

Primus idem sequutus exemplum, similiter statuit anno 1415. Marian. lib. 20. c. 7.

15 Quomodo autem annus computetur, quoad divisionem fructuum inter haeredes defuncti, & successorem circa majoratum, beneficium, & similia, tradunt Parlador. Escob. Molin *ubi supr.* Gutierrez. canon. q. lib. 1. c. 33.

Ad Num. 4.

16 Unaquaque Indictio quindecim annos continet, quae in triplex lustrum dividebatur, quod nomen Indictionibus convenit; quia *indicare*, est publica autoritate tributum populo imponere; & à quo tempore impositio, sive indictio facta est, ratio annorum habetur; & quia ea tributi impositio 15. quoque anno repetebatur, inde est, quod Indictio quindecim constet annis, Gualter. d. p. 277. & 270. Otalor. de *nobilitat.* p. 1. c. 2. num. 20. 22. Garcia Toletan. in *Lucerna rubricar. trium libric. de indict.* a. n. 6. Calepin. *verb. Indict.* Bubos. in *collect.* ad c. *inter dilect.* n. 28. de *fid. instrum.* Ciacon. in *Isagoge vir. Pontif.* c. de *indiction.* Marian. lib. 4. c. 16. Petavi. lib. 7. c. 1. *vers. Fin Calvin. in lexicon. juris, verb. Indictio.*

Ad Num. 5.

17 Dubium est, à quo secundum Indictiones tempora computari ceperunt; Aliqui volunt, ab Augusto inductum fuisse ante Domini nativitatem, ut D. Covarr. docet in *presenti*. Alii Constantino Magno id tribuunt, ut testatur Petavius *ubi proximè*; & certius videtur, impositionem tributi sub ea forma Indictionum ab Augusto introductam; at quod secundum eas anni numerarentur, Constantinum primum constituisse anno Domini 312. Gualter. *sup. dict.* pag. 277.

Ad Num. 6.

18 Indictionum usus triplex reperitur, nam Indictio vel incipit à Kalendis Septembribus, quae *Constantinopolitana* dicitur, vel à Kalendis Octobris, & haec *Caesarea* nuncupatur; aut à Kalendis Januarii, quae *Romana* appellatur: atque ista utuntur Romani Pontifices in diplomatum suorum expeditione, Petavi. *ibidem*; & licet instituerit Indictionum usum, dicto anno Christi 312. Constantinus, eum approbavit Ecclesia in Concilio Nicæno anno 325. Marian. *dict. lib. 4. c. 16.* Calepin. *ubi supr.* Gualter. d. pag. 279.

Vers. Cateram post hujus operis.

Hanc Onuphrii opinionem vulgò receptam dicit Petavius *ubi proximè.*

Ad Num. 7.

Quae necessario desiderentur ad valorem instrumenti, de jure communi, docet Bart. in l. *si quis ex argentiarius*, §. *si initium*, ff. de edendo, Panormitan. in c. 1. n. 2. de *fid. instrum.* De jure Regio ea servanda sunt, quae habentur l. 13. tit. 25. lib. 4. Recopilat. & tradunt Avendan. *tit. de las exceptione v.* 24. D. Covarr. *pract. c. 20.* Pareja, de *instrument.* edit. tom. 1. tit. 1. *resol. 3. §. 2. a. n. 57.* Parlador. d. c. 10. Arzeved. in *dict.* l. 13. n. 15. *cum sequentibus.*

Faria addit. ad Covar. Tom. 1.

- 1 Referuntur qui de materia differunt.
- 2 De divisione propositionum, remissive.
- 3 Traditur doctrina Bartoli in l. si ita ff. de aur. & argent. legat.
- 4 Eadem doctrina exponitur.
- 5 Dispositio testatoris inspicitur secundum mortis tempus.
- 6 Differentia inter genus, & speciem logicam & legale.
- 7 Alius est universale ratione rei, & aliud quoad verba.
- 8 Universale aliud juris, & aliud facti.
- 9 Jus patronatus quod habetur in Ecclesia, triplex.
- 10 Vendi non potest absque simonia labe.
- 11 Paena statuta in vendentes jus patronatus.
- 12 Jus patronatus cum universitate transit in emptorem.
- 13 Pretium venditae universitatis propter jus patronatus augere non licet.
- 14 Vendita hereditate, vel alia universitate bonorum, singula sub ea contenta vendita non censentur.
- 15 In venditione universitatis exprimi non potest, quod jus patronatus venditur sub ipsa conventum.
- 16 Si jus patronatus cum universitate translatur evincatur, emptor ad pretium ipsius non agit.
- 17 Jus patronatus non transit in creditorem cum re pignori data; cui annexum est.
- 18 Vendito fundo, in quo sita est Ecclesia, cujus jus patronatus ad venditorem pertinet, an transeat in emptorem fundi?
- 19 Explicatur doctrina proximè tradita.
- 20 Utrum in venditione omnium bonorum veniat jus patronatus?
- 21 Patrimonio vendito non transit jus patronatus in emptorem aliquando.
- 22 Indefinita propositio non aequivalet universali ex vi propriae significationis.
- 23 Aequivalet, quando apparet de mente proferentis.
- 24 Verba juxta intentionem loquentis sunt exaudienda necessario.
- 25 Enodatur l. 2. ff. de liber. & posthum.
- 26 Ambiguitas vitiat dispositionem.
- 27 Indefinita, ubi aequè convenit omnibus sub universali comprehensis, cedit pro universali.
- 28 Exhereditatio non est interpretatio juvenanda.
- 29 Filius sub potestate non potest à patre nisi nominatim exhaeres fieri.
- 30 Quomodo nominatim aliquid fieri dicatur.
- 31 Interpretatur l. si servitus 22. ff. de servitut. urbanor. praedior.
- 32 Consensus non extenditur ad incognita.
- 33 Ubi non est eadem ratio omnium; quae sub universali continentur, indefinita pro universali non accipitur.
- 34 Conciliatur dict. l. si servitus, cum dict. l. 2.
- 35 Indefinita quando pro universali, vel particulari, à Logicis accipitur.
- 36 Indefinita negativa in jure pro universali habetur.
- 37 Indefinita in lege posita quando pro universali cedit.
- 38 Quid in Statutis.

- 39 Pax in eunda est cum omnibus, quibus vindicta aequè incumbit, ut reus à pana ordinaria liberetur.
- 40 Quod omnibus similiter convenit ab omnibus debet approbari.
- 41 Quoties eadem ratio reperitur in omnibus sub universali comprehensis, indefinita cedit pro universali.
- 42 Explicatur aliter d. l. si servitus.
- 43 Consensus non pertinet ad futura.
- 44 In dubio contra stipulatorem respondendum est.
- 45 Iterum explicatur d. l. 2. ff. de liber. & posthum.
- 46 Quid auro & argento legato contineatur.
- 47 Ufus loquendi communis præfertur verborum proprietati.
- 48 Indefinita Affirmativa in depositione testium non æquivaleret universali: secus Negativa.
- 49 Favor causæ, de qua agitur, facit ut indefinita pro universali accipiatur.
- 50 Indefinita, sive Affirmativa, sive negativa, non cedit pro universali, si resultat absurdum.
- 51 Intellectus c. quia circa 22. de privileg. remissivè.

DEiis, quæ præsentis capite continentur, Menoch. conf. 173. n. 16. cum aliis, Pacian. de probat. lib. 1. cap. 35. à n. 17. Parlador. different. 131. per totam, Mantic. de conjectur. ultim. voluntat. lib. 7. tit. 5. n. 1. 10. Surd. de aliment. tit. 9. q. 13. n. 10. cum seqq. Tusch. practicar. conclus. lit. 1. conclus. 86. 87. Mascard. de probat. conclus. 1181. n. 38. cum aliis Guttierr. practicar. lib. 2. quæst. 83. in fine principii, & num. 2.

Ad Num. 1.

2 Hanc propositionum divisionem docent Arriaga in sumulis disp. 2. n. 12. Conimbricens. in Logica in cap. primum, lib. 1. Prior. Aristotel. quæst. 1. art. 2. & communiter omnes Dialectici, Menoch. supr. à num. 19.

Ad Num. 2.

3 Præmissa Bartoli doctrina in l. si ita legatum 8. ff. de aur. & argent. leg. cognoscitur apertius num rectè fuerit loquutus, nec ne; Ait namque, quod si quis legat res omnes, sub hoc legato comprehenditur universum defuncti patrimonium, quod mortis tempore reliquerit: at si dicat; dicat; lego omnes res meas, legatum censetur quod erat testatoris duntaxat cum testamentum condebatur; neque postea quæsitæ ad legatarium pertinebunt; de quo infra practicar. lib. unic. cap. num. 2.

4 Quæ cum ita sint, quicquid Dialectici sentiant, juris nostri principiis congruit, ut prima propositio universalis, secunda vero generalis nuncupetur ut visum est Bald. conf. 1. lib. 3. Menoch. n. 24. vers. Est ergo. Bona enim omnia cuiusque universitatem quandam constituunt, (quæ si sit viventis, dicitur patrimonium; si verò defuncti, hereditas nuncupatur, l. qui autem 6. ff. quæ in fraud. creditor. l. 1. & per totum tit. ff. de hereditat. vel. act. vend. Vivian. in prax. juris patronat. lib. 4. cap. 1. n. 9. Menoch. conf. 95. n. 70.) l. hereditas 63. ff. de regul. jur. l. etiam si 15. §. sed si quis, ff. de petit. heredit. §. fin. Inst. per quas pers. nob. acquirit. Bald. in l. sed & possessori, cum de hereditate, ff. de iurejur. Parlador. supr. n. 1. 2. de quo dicendum est infra, n. 78.

Unde propositio illa: Relinquo res omnes, per quam totum patrimonium, sive hereditas datur, jure Universalis dicitur ab effectu, non tam quia sua natura talis est, quam quod circa universita-

tem versatur, sic iudicium universale dicitur, ubi de hereditate, vel patrimonio contenditur; sic successor universalis, heres, vel bonorum possessor appellatur, & cui bona omnia per legatum relinquuntur universalis vocatur legatarius, Menoch. conf. 213. n. 1. & conf. 194. n. 2. Parlador. rer. quotidianar. lib. 2. §. fin. part. 4. §. 2. n. 1. & passim DD.

Secunda autem propositio in hoc sensu universalis nuncupari non potest, quoniam per ipsam universitas non tribuitur, scilicet patrimonium, sive hereditas; sed pars quadam bonorum proprie verò nominatur generalis, cum sub verborum generalitate plura comprehendat, non sub ratione universalitatis; Parlador. n. 6. Menoch. ex aliis, num. 22. Gloss. in l. verb. Non aliter, ff. de offic. ejus. quæ ait; Universale à generali in hoc distinguitur, quod in illo omnes species unum totum faciunt, nec separatim considerantur; in hoc autem quælibet species de per se inspicitur: atque ita accipiendum est dictum Bartoli non logicè, sed iuridicè, à quo non omnino D. Covarr. dissentire videtur. Unde qui legat omnes res suas, licet signo universali utatur, per quod apud Dialecticos propositio universalis dicatur, in sensu iuridico talis non est; quia non transfert, nec continet universitatem, quare est universalis respectu verborum duntaxat, non in re, juxta tradenda infra n. 7.

Sed opponet aliquis: Si patrimonium universitas est, secunda etiam propositio universalis erit appellanda; quando quidem, qui res omnes suas relinquit, totum patrimonium, quod habet, largitur. Cui respondendum est, illam dispositionem testatoris in tempus mortis conferri; l. 1. ff. de testament. & licet secundum præsens dici posset universalis, non attenditur nisi illud tempus, quo dispositio effectum est sortitura; & tunc universalis non est, cum non complectatur totam testatoris substantiam, ut dictum est.

Genus, & species non eodem modo à Consultis, ac à Philosophis usurpantur; illi vocant genus, quod hi speciem, ut homo, leo; illi speciem quod hi individuum, ut Stichus, Bucephalus, l. non videtur. 33. ubi Gloss. ff. de iudic. Pichard. in princ. n. 20. Inst. quib. mod. re cont. ob. Parlador. different. 31. n. 1. cum seqq. Petr. Andr. in Logica legal. l. 3. Bart. in l. Mævius, §. duobus ff. de leg. 2. Hermos. in l. 1. gloss. 1. n. 16. tit. 1. part. 5. Genus Logicorum, generalissimum, seu subalternum genus appellamus Ant. Gom. variar. lib. 1. c. 12. n. 32. Donell. comment. l. 8. c. 19. ubi Osuald. lit. H. Mantic. ubi supr. lib. 9. tit. 2. à n. 4. Minfinger. & Pichard. in §. si generaliter. Inst. de legat. Definitio tamen generis logici, ut sit: Quod prædicatur de pluribus differentibus specie, Hermos. & Parlador. ubi proxime, quo ad verborum corticem æquè nostro generi convenit; nam homo, quod genus est apud nos, prædicatur de Caio; & Stichus qui inter se specie differunt secundum Consultorum placitum; cum alia species sit Caius & alia Stichus.

Est cum Baldo, quem D. Covarr. refert, notandum; aliud dici universale respectu verborum, ut cum terminus universalis exprimitur; quoad juris effectus pro universali non habetur, quia universalitas ea in suas singularitates resolvitur; aliud respectu rei: Vivian. supr. lib. 4. c. 1. à n. 4. Ricci in prax. dec. 179. num. 146. Garc. de benefic. p. 5. c. 9. n. 12. Rot. dec. 1152. lib. 3. p. 3. divers. Marefcot. variar. l. 2. cap. 55. à n. 10. hoc dividitur in universalitatem juris, & universalitatem facti: universalitas juris reperitur in hereditate, bonorum possessione, peculio; & patrimonio; quibus aliqui dotem adjungunt; Cyriac. tom. 2. controvers. 344. n. 8. Negusant.

gusant. de pignor. v. 2. membr. 4. n. 59. vers. Ego autem in dote, Bartol. in rubric. ff. sol. matrim. Martien. in rubric. n. 1. tit. 2. lib. 5. Recopil. & communem dixit Ripa in d. rubric. n. 43. ff. sol. matrim. ad universalitatem facti pertinent populus, feudum, majoratus, grex, & alia plurima: & licet in hereditate unica sit res, universalitas consistit, quoniam apertitudine multa complectitur; quod in universalitate facti non est ita: l. si grege 22. ff. de leg. 1. l. sicut 7. juncta Gloss. ff. quod cui, univers. nom. l. hereditas 53. ff. de petit. heredit. Bald. in d. l. sed & possess. §. cum heredit. Molin. de primogen. l. 1. c. 16. n. 20. Affligis. in prælud. feud. n. 77. Bart. in rubric. ff. sol. matr. Parlador. d. different. 131. n. 1. cum alius.

Ad Num. 3.

Jus patronatus, quod in Ecclesia constitui potest triplex est: aliud dicitur Ecclesiasticum, aliud laicale, & tertium mixtum. Primum est quod competit Ecclesiæ alicui tanquam patrono alterius, & Clerico ejusdem nominis, vel alicui Collegio, aut communitati Religiosorum, sive Clericorum. Secundum, quod laicus obtinet, vel Clericus ratione patrimonii. Ultimum, quod simul habent plures patroni tam laici, quam Ecclesiastici, eo modo; quo dictum est in primo divisionis membro: Ita tradunt. Sanch. conf. moral. lib. 2. c. 3. dub. 53. Gonzal. ad regul. Cancellar. 8. gloss. 18. à num. 4. Monet. de commut. ultim. volunt. cap. 10. n. 220. cum seqq. Rebus. in prax. tit. de presentat. num. 5. 7. Cevall. commun. q. 292. à n. 7. Lambertin. de jur. patronat. lib. 1. q. 1. art. 1. Barbof. de potestat. Episcop. part. 3. alleg. 72. num. 128. Garc. de benefic. part. 5. cap. 1. n. 553. cum seqq. Vivian. in prax. jur. patronat. part. 1. lib. 1. cap. 2. n. 8. cum aliis. Hinc est quod D. Covarr. dum de jure patronatus generaliter agit, quod in Ecclesia habetur; minus proprie loquutus est, illud Ecclesiasticum appellans, quod quædam tantum species est; sed denominationem à re, in qua constituitur jus patronatus, assumpsit. Illud autem acquiritur fundatione, constructione, donatione; cap. 3. cap. nobis, de jur. patronat. cap. pia mentis, 16. q. 7. Vivian. lib. 2. cap. num. 5. Lambertin. sup. quæ. 6. à num. 5. Quid de privilegio, & præscriptione? docet Vivian. lib. 2. cap. n. 5. à n. 15. & capit. 6. n. 10. cum sequentibus, & Sanch. ubi supr. dub. 50. & 51.

Jus patronat Ecclesiæ absque labe simoniæ vendi non potest, atque ita verum est, quoniam spiritualibus est annexum, cum patronus præsentat ad beneficia, quæ sunt spiritualia, ut habetur in cap. quæstium 16. de rer. permut. cap. quanto, de iudic. cap. de jure 16. de par. Sanch. consil. moral. lib. 2. cap. 3. dub. 79. num. 1. D. Felician. de Vega Archiep. Mexiranus in d. cap. quanto, num. 112. Hermos. in l. 15. gloss. 1. n. 7. tit. part. 5. Concil. Trident. sess. 25. de reformat. c. 9. ubi vendenti pena irrogatur amissionis juris venditi, excommunicationis & interdicti; quas penas non incurri ipso jure, defendit Sanch. d. lib. 2. c. 3. dub. 82. & videndi sunt Thom. Delbene de immunit. Eccles. tom. 2. cap. 19. dubit. 24. num. 17. Tondur. quæst. benefical. part. 1. capit. 5. §. 1. num. 3. cum aliis; ubi ait: non proprie committi simoniam. Sed præmissa conclusio restringitur ad jus patronatus capellæ; jus sepulchri absque simonia vendere potest; Sanch. dub. 79. num. 4. sed Vivian. lib. 3. cap. 1. num. 43. id limitat, si sepulchrum sit auctoritate Episcopi fundatum, de quo Delbene sup. cap. 17. dubit. 17. à num. 9.

Sed si universalitas bonorum vendatur, sub qua jus patronatus continetur, ipsum transfertur

Faria addit. ad Covar. Tom. 1.

in emptorem; cap. ex literis 7. de jur. patron. Vivian. lib. 4. cap. 1. n. 3. Olea de cession. 12. jur. tit. 3. quæst. 8. n. 26. Cevall. quæst. 717. à princip. Hermos. in d. l. 15. gloss. 4. num. 1. Marefcot. dist. capit. 55. num. 6. Delbene ubi proxime, num. 4. Sanch. dub. 80. num. 2. Lambertin. lib. 1. part. 2. quæst. 5. art. 1. Imò si pars universalitatis vendatur; veluti hereditatis, aut Castri, cui jus patronatus annexum est, pro rata & illud in emptorem transfertur, Sanch. ibi n. 3. Lambertin. d. quæst. 5. art. 16. D. Covarr. infra l. 2. cap. 18. num. 8. vers. His verò in fine, Molin. de primogen. lib. 1. cap. 14. n. 23. versic. Hæc autem, Vivian. cap. 5. n. 20. & 21. nisi pretium augeatur rationes juris patronatus, Sanch. dist. dub. 79. n. 2. Ratio est, quoniam cum universalitas distrahitur, singulæ res sub illa, comprehensæ non censentur venditæ; argum. l. in modicis 24. ff. de conti. empt. l. eum qui sedes 23. ff. de usu cap. l. grege autem 6. ff. de leg. 2. transeunt tamen per consequentiam ad emptorem: sic jus patronatus non venditur, nec simonia hoc modo admittitur, Marefcot. n. 10. Vivian. n. 6. qui aliter hoc explicant, afferentes universalitatem venditam non resolvi in suas singularitates, quod idem est in effectu. Quod intellige, ut infra explicabitur, num. 20.

Ex quo inferitur, tum quod si in venditione universalitatis diceretur, jus patronatus vendi vitaretur contractus, secundum communem opinionem; posset tamen in instrumento mentionis, absque vitio illius mentio fieri accessorie, vel declarative, veluti afferendo: vendo villam cum jure patronatus, vel in qua jus patronatus, mihi est, Vivian. n. 7. & c. 5. à n. 13. Hermos. d. gloss. 4. n. 9. Lambertin. de jur. patronat. part. 2. lib. 1. art. 2. secundæ; principialis, Sanch. d. cap. 3. dub. 81. Tamen excepto jure patronatus, in primo casu venditio tenet, Sanch. n. 8. Vivian. dist. cap. 5. n. 22. Tum ut si jus patronatus evincatur ab emptore universalitatis, possit hic agere de evictione pro tota universalitate ad pretium, quod pro ea dedit consequendum; non pro jure patronatus, quod non fuit venditum; Sanch. dist. dub. 32. in fine, Vivian. lib. 4. c. 5. n. 23.

Illud hic enim adversatione dignum est, quod jus patronatus non transit in creditorem, etiam si universalitas, ut castrum, aut villa, cui ipsum annexum est, datur in pignus, ut docet Sanch. dub. 84. num. 2. Barbof. in collectan. ad cap. cum Bertoldus, de re iudic. Vivian. lib. 1. cap. 2. num. 81. Lambertin. lib. 1. part. 1. quæst. 9. art. 1. & 2. Armilla. verb. jus patronatus, num. 7. Tabiena. ibi q. 13. Spin. in specul. testament. gloss. 4. n. 118. Merlin. de pignor. lib. 2. tit. 1. q. 22. num. 7. Negusant. eod. tract. part. 2. membr. 2. num. 60.

Quæ resolutio limitatur, cum creditor rei pignorate fructus non tenetur in sortem computare, ut maritus, juxta cap. salubriter de usur. & dominus directus respectu rei feudalis, cap. 1. de feud. ita Sanch. num. 3. Lambertin. art. 2. Merlin. n. 20. quicquid sentiat Barbof. sup. n. 3. versic. Ex his Sed præcipua conclusio de jure Regio difficultatem habet; cum contrarium expresse statuat. l. 9. tit. 15. part. 1. ubi Gregor. Lop. gloss. 2. notat esse contra commune Canonistarum placitum, & in praxi eam decisionem admitti posse dubitat; eam sequitur Cevall. quæst. 740. num. 4.

His cognitis, succedit præsens quæstio de fundo vendito, in quo sita erat Ecclesia, cujus jus patronatus habebat venditor in qua præter duas opiniones contrarias, de quibus hic, est tertia sic distinguens; aut est additus ad Ecclesiam per fundum venditum duntaxat, aut alia via etiam